

ข้าวพันธุ์เหนียวดำกาดันเขียว

ผู้ขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล   สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (วิทยาเขตชุมพร)
ที่อยู่   เลขที่ 1 ซ.ฉลองกรุง 1 เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
โทรศัพท์   0 2329 8212-13

แหล่งที่มาและประวัติ

ข้าวพันธุ์เหนียวดำกาดันเขียว เป็นข้าวไร้ที่ได้จากการสำรวจและรวบรวมพันธุ์ข้าวไร้ในจังหวัดชุมพร ปี พ.ศ. 2543 ได้รับการยืนยันจากกานันตำบลหินแก้วอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร (นายบุญเลิศ ศรีชาติ อายุ 64 ปี) ว่าเป็นพันธุ์ข้าวไร้พื้นเมืองที่ใช้ปลูกในท้องที่ของจังหวัดชุมพรมาเป็นเวลานานตั้งแต่ปู่ ย่า ตา ยาย ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร ได้รวบรวมพันธุ์มาปลูกศึกษาพันธุ์ จากการศึกษา พบลักษณะพันธุ์ปน พันธุ์ไม่บริสุทธิ์ และมีคุณภาพไม่ดี และในปี พ.ศ. 2548-2550 ได้นำเมล็ดพันธุ์เหนียวดำกาดันเขียวมาปลูกคัดเลือกพันธุ์โดยวิธีคัดรวมหรือการคัดเลือกเป็นหมู่ เพื่อจะได้พันธุ์ที่มีหลายยีนไทพ์ ทำให้ทนทานต่อสภาพแวดล้อมและมีอัตราปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้สูง โดยคัดเลือกต้นที่ไม่แข็งแรง มีการเจริญเติบโตไม่ดี และมีลักษณะแตกต่างจากประชากรกลุ่มใหญ่ที่สุด (off-type) ออกไปจากแปลงปลูก จากต้นที่ผ่านการคัดเลือกทั้งหมดจะเลือกต้นที่ดีที่สุดจำนวน 30% ของประชากร ทำการศึกษาลักษณะประจำพันธุ์ ปี พ.ศ. 2551 ตรวจสอบผลผลิตและลักษณะอื่น ๆ โดยใช้แผนการทดลองในสถาบันฯวิทยาเขตชุมพร ตำบลหินแก้ว อำเภอท่าแซะ และอำเภออื่น ๆ จังหวัดชุมพร ทำการขยายเมล็ดพันธุ์เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2552

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิดพืช/ประเภท   ข้าวไร้ไวต่อช่วงแสง ชื่อวิทยาศาสตร์ *Oryza sativa* L.

ลักษณะทางสัณฐานวิทยาและลักษณะทางการเกษตร

อายุถึงวันออกดอก 50%	: 118 วันหลังออก
อายุเก็บเกี่ยว	: 148 วันหลังออก
ลำต้น : ทรงกอ (ระยะออกดอก50%)	: ตั้งตรง
ความสูง (ถึงปลายรวง)	: 121.25 ซม.
สีปล้อง (ระยะออกดอก50%)	: น้ำตาลปนเหลือง
ความแข็ง (หลังออกดอก 20 วัน)	: ไม่ลึ้ม
ใบ : สีใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	: เขียว
สีของกาบใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	: เขียว
การมีขนของแผ่นใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	: มีขน

การแก่ของใบ (ระยะเก็บเกี่ยว)	: ซ้ำ
ลิ้นใบ : (ระยะแตกกอ)	
สี	: สีน้ำตาล
รูปร่าง	: 2 แฉก
หูใบ	: สีน้ำตาล
ข้อต่อใบ	: เหลือง
ใบธง : มุมใบธง	: แนวนอน
รวง : ความยาว (ระยะเก็บเกี่ยว)	: 27.62 ซม.
ลักษณะของรวง (ระยะออกดอก 20 วัน)	: รวงแน่น
การแตกกระแฉ่ (ระยะออกดอก 20 วัน)	: ระแฉ่ถี่
การยืดของคอรวง (ระยะออกดอก 20 วัน)	: คอรวงยาว
จำนวนเมล็ดดีต่อรวง	: 190 เมล็ด
การติดเมล็ด (ระยะเก็บเกี่ยว)	: ขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ
การร่วงของเมล็ด (ระยะเก็บเกี่ยว)	: ปานกลาง
การนวด (ระยะเก็บเกี่ยว)	: ปานกลาง
จำนวนรวงต่อกอ	: 8-10 รวง
ดอก : (ระยะออกดอก50%)	
สียอดเกสรตัวเมีย	: ม่วง
สีของปลายยอดดอก	: ม่วง
เมล็ด : (ระยะหลังเก็บเกี่ยว)	
หางข้าว	: ไม่มี
สีของยอดเมล็ด	: น้ำตาล
ขนบนเปลือกเมล็ด	: มีขน
ความยาวของกลีบรองดอก	: 0.3 ซม.
สีของกลีบรองดอก	: เหลือง
ระยะพักตัว	: 7-8 สัปดาห์
คุณภาพเมล็ด	
คุณภาพทางกายภาพ	
สีของเปลือกเมล็ด	: เหลืองอมเขียว
สีของข้าวกล้อง	: ดำ
ชนิดของข้าว	: ข้าวเหนียว
การเป็นท้องไข	: มีน้อย
ขนาดของข้าวเปลือก	: ยาว 1.05 ซม.

	กว้าง 0.40 ซม.
	หนา 0.30 ซม.
ขนาดของข้าวกล้อง	: ยาว 0.73 ซม.
	กว้าง 0.30 ซม.
	หนา 0.02 ซม.
รูปร่าง (ข้าวกล้อง)	: ยาว
น้ำหนักข้าวเปลือก 1000 เมล็ด	: 22.43 กรัม
ความหอม : มีกลิ่นหอม	

ลักษณะประจำพันธุ์ดีเด่น

ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ดี ทนแล้ง เหมาะสำหรับปลูกเป็นข้าวไร่ในภาคใต้ และปลูกเป็นพืชแซมในสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และไม้ผล การชูรวงดี คอรวงยาวเหมาะสำหรับเก็บเกี่ยวด้วยกะ ต้านทานโรคไหม้ มีกลิ่นหอม คุณภาพการสีดี เมล็ดยาว เหมาะสำหรับปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์ โดยทำเป็นข้าวกล้อง ข้าวซ้อมมือ มีปริมาณธาตุเหล็ก 18.56 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

พื้นที่แนะนำ

แนะนำให้ปลูกเป็นข้าวไร่ โดยปลูกบนที่ดอน หรือที่ราบสูง ไม่มีน้ำขัง

ภาพแสดงลักษณะข้าวพันธุ์เหนียวดำกาดันเขียว